

คู่มือการให้บริการประชาชน

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี

คำนำ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ บัญญัติว่าหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องจัดให้มีสถานที่และจัดให้มีข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถใช้ในการค้นหา และศึกษาข้อมูลข่าวสารหรือเข้าตรวจสอบได้โดยสะดวก เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี จึงได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ โดยมีสถานที่ปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ อยู่ในความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลของกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

คู่มือการปฏิบัติงานให้บริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการให้บริการประชาชนในการขอตรวจสอบ การขอข้อมูลข่าวสาร และการอนุญาต ณ จุดรับบริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนถูกต้อง อันจะเน้นประโยชน์และสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างแท้จริง

เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี

มิถุนายน ๒๕๖๖

คู่มือการให้บริการประชาชนของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยหน่วยงานของรัฐผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนตามวิธีที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย และให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อันจะเป็นการส่งเสริมให้รัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

คำว่า “ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้สิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. หน้าที่และวิธีการของหน่วยงานรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดเป็นมาตรการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนทราบ โดยให้ดำเนินการใน ๓ รูปแบบ หรือ ๓ วิธีการ ดังนี้

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยการนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามข้อนี้ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำคัญที่ประชาชนสมควรต้องรู้ การลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาก็เป็นไปเพื่อให้มีการเผยแพร่มากที่สุด รวมทั้งเพื่อให้มีการเก็บเป็นหลักฐานในการใช้อ้างอิงเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ทางกฎหมายต่อไปได้ซึ่งประกอบด้วยประเภทข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวม และจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

๒.๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยการนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายกำหนดไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ (มาตรา ๙) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามข้อนี้เป็นไปตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องนำข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนด ให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจดูได้โดยสะดวก รวมทั้งจะต้องมีดัชนี หรือรายการข้อมูลข่าวสารที่จะให้ประชาชนสามารถตรวจสอบรายการข้อมูลข่าวสารได้ด้วย ซึ่งข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องรวบรวมให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง ข้อมูลข่าวสารที่โดยปกติทั่วไปแล้วอยู่ในบังคับต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา แต่ได้รับการยกเว้นเนื่องจากมีการจัดพิมพ์เผยแพร่และมีการอ้างอิงไว้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ถ้ามีการจัดพิมพ์เผยแพร่ไว้จำนวนพอสมควรแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาทั้งหมดลงพิมพ์แต่เพียงว่า ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวแล้ว โดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์ที่มีการเผยแพร่ไว้ในราชกิจจานุเบกษาด้วย แล้วนำสิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษามารวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรีทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดไว้ว่าข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น และบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู สำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก

/ ในการนี้ ...

ในการนี้ ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา นี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ได้เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการนำเข้าสู่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐทุกหน่วยงาน

๒.๓ การเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับประชาชนที่มาขอเป็นการเฉพาะราย (มาตรา ๑๑) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามข้อนี้คือ การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่มีผู้มายื่นคำขอกับหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารในเรื่องใดก็ตาม โดยถือหลักปฏิบัติว่า ถ้ามีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการที่มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ และข้อมูลข่าวสารที่กำหนดให้ต้องไปรวมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ โดยคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๓. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐห้ามมิให้เปิดเผย หรืออาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการโดยหลักแล้วต้องเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้แต่ก็มีข้อมูลข่าวสารบางลักษณะที่อาจไม่สมควรเปิดเผย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงได้กำหนดประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผย หรืออาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ดังนี้

๓.๑ ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย (มาตรา ๑๔)

ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันพระมหากษัตริย์ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องไม่เปิดเผย โดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่สามารถใช้ดุลยพินิจเพื่อให้มีการเปิดเผยได้ทั้งสิ้น ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓.๒ ข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย (มาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดลักษณะของข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถใช้ดุลยพินิจมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลได้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ดังนี้

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

/ (๔) การเปิดเผย ...

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๔. สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔.๑ สิทธิของประชาชนในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

สิทธิในการตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ ประชาชนสามารถทำได้ แม้ว่าจะไม่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น โดยกฎหมายได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจะต้องเตรียมข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามรายการที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๙ นำไปรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เช่น แผนงาน โครงการและงบประมาณ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนและเมื่อประชาชนได้สิทธิเข้าตรวจดูแล้ว หากสนใจข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องใดก็มีสิทธิที่จะขอสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐในเรื่องนั้นได้

๔.๒ สิทธิที่จะยื่นคำขอสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามที่ตนเองประสงค์จะรู้หรือเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้หรือเพื่อการพิทักษ์สิทธิของตนเองหรือชุมชนหรือสังคมประชาชนมีสิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารได้ทุกเรื่อง เป็นไปตามมาตรา ๑๑ โดยไม่มีข้อจำกัดหรือข้อห้ามว่าไม่ให้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารประเภทใดหรือเรื่องใด และผู้ใช้สิทธิยื่นคำขอนี้ก็ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้ส่วนเสียเช่นเดียวกับสิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร ถ้าประชาชนได้เขียนคำขอเข้าใจได้พอสมควรว่าข้อมูลข่าวสารเรื่องใดหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจะต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนที่ยื่นคำขอในเวลาอันสมควร โดยเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๔.๒.๑ กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หรือภายในวันที่รับคำขอ

๔.๒.๒ กรณีข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันจะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายในสิบห้าวัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

๔.๓ สิทธิของประชาชนในการตรวจดูขอสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริงได้หากประชาชนตรวจดูข้อมูลข่าวสารแล้วปรากฏว่า มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในส่วนของตนเองส่วนหนึ่งส่วนใดที่ไม่ถูกต้องก็สามารถที่จะยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขได้ ถ้าหน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ผู้ที่ยื่นคำขอก็มีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร

๔.๔ สิทธิของประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองมิให้มีการนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่หน่วยงานของรัฐเก็บรวบรวมไว้ไปใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล โดยหลักแล้วการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น ในเรื่องนี้กฎหมายจึงกำหนดเป็นสิทธิของประชาชน ดังนี้

๔.๔.๑ สิทธิที่จะได้รับแจ้งถึงวัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลว่าจะนำข้อมูลไปใช้ในเรื่องใดหรือกรณีใด

๔.๔.๒ สิทธิได้รับทราบว่าการขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐนั้น เป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับให้ต้องให้ข้อมูลหรือเป็นกรณีที่อาจให้ได้โดยความสมัครใจ

๔.๔.๓ กรณีที่หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ไม่อยู่ในหลักข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ตามมาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน

๔.๕ สิทธิของประชาชนในการคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เมื่อหน่วยงานของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลใด หน่วยงานของรัฐจะต้องให้โอกาสบุคคลนั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นได้รับแจ้ง หรือหากบุคคลใดทราบว่าหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอันจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนก็มีสิทธิยื่นคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น โดยไม่จำเป็นต้องรอรับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐ

๔.๖ สิทธิของประชาชนในการร้องเรียนหน่วยงานของรัฐกรณีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ก็ได้กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้

๔.๗ สิทธิของประชาชนในการอุทธรณ์คำสั่งต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ

๔.๗.๑ สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีที่ประชาชนได้ไปยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากหน่วยงานของรัฐแล้วหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวได้มีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนได้ยื่นคำขอไว้ผู้ที่ได้ยื่นคำขอนั้นมีสิทธิส่งเรื่องเพื่ออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ใหม่อีกครั้งก็ได้ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะพิจารณาว่า การที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งไม่เปิดเผยนั้นเป็นดุลยพินิจที่เหมาะสมถูกต้องหรือไม่ หากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า การใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องก็จะมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนที่ยื่นคำขอไว้ แต่หากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสนับสนุนอย่างชัดเจนให้สมควรที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอในขณะนั้น ก็อาจมีมติเห็นชอบกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

๔.๗.๒ สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่รับฟังคำคัดค้านมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร กรณีที่มีผู้ขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ขอนี้ หากเปิดเผย แล้วอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้หนึ่งผู้ใด หน่วยงานของรัฐจึงแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และเมื่อผู้ยื่นคำขอได้แจ้งคำคัดค้านแล้วปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน กรณีเช่นนี้กฎหมายบัญญัติให้บุคคลผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้า วันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน

๔.๗.๓ สิทธิอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วน บุคคลที่ไม่ถูกต้องของตน กรณีที่บุคคลใดตรวจพบว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนที่หน่วยงานของรัฐได้เก็บรวบรวม ไว้มีข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องรวมอยู่ด้วย จึงได้มีคำขอให้หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นดำเนินการแก้ไข แต่หน่วยงานของรัฐ แห่งนั้นไม่แก้ไขให้ตามที่คำขอ กรณีเช่นนี้ผู้ยื่นคำขอมิสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร

๕. การขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี ได้เปิดช่องทางสำหรับการขอ ข้อมูลข่าวสาร ๓ ช่องทาง คือ

๕.๑ สืบค้นข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี

๕.๒ เข้ามารับบริการด้วยตนเอง ได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี
ชั้น ๑ อาคารสำนักงานเทศบาลเมืองสุโขทัยธานี โดยเขียนคำขอข้อมูลระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ในแบบคำร้อง ฯ

๕.๓ ทางไปรษณีย์ โดยดาวน์โหลดแบบคำร้องขอข้อมูลข่าวสาร และกรอกรายละเอียดในแบบคำร้อง ขอข้อมูลข่าวสาร ส่งคำร้องถึง ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี ส่งมาที่สำนักงานเทศบาล เมืองสุโขทัยธานี เลขที่ ๓๖๒ ถนนจรดวิถีถ่อง ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ๖๔๐๐๐
